

ศูนย์ประสานงานวิชาการให้ความช่วยเหลือ ผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุความไม่สงบจังหวัด ชายแดนใต้ (ศวชต.)

<http://medipe.psu.ac.th/~dscc/>

ผู้ก่อตั้ง

ศ. นพ. ประเวศ วะสี

ศ. นพ. วีระศักดิ์ จงสู่วิวัฒนวงศ์

ผศ. ปิยะ กิจถาวร

ดำเนินงาน : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

สนับสนุน : สถาบันวิจัยและพัฒนาสุขภาพภาคใต้ (วพส.) และกองทุนสมานฉันท์แห่งชาติ

เป้าหมายสำคัญ

- การบริหารจัดการทางด้านวิชาการ พัฒนางองค์ความรู้ และร่วมพัฒนาประชาชนในพื้นที่
- เพื่อนำไปสู่ แนวทางการป้องกัน แก้ไข และให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย และครอบครัว ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ
- ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดสงขลา (4 อำเภอ) ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

ทำอย่างไร

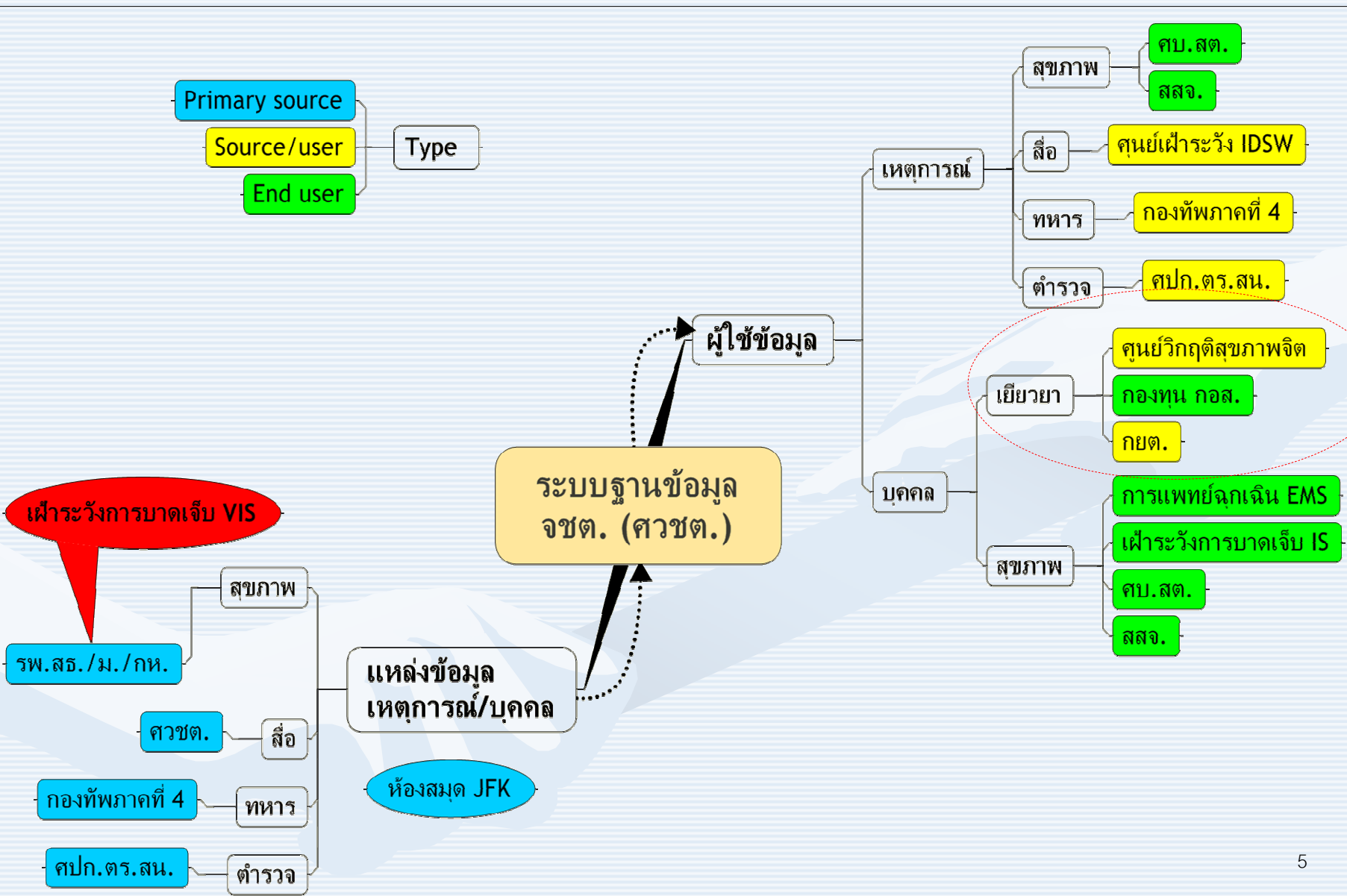
การเยียวยาจึงจะทั่วถึง ?

ความทั่วถึง = จำนวนคนที่ได้รับการเยียวยา / จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ

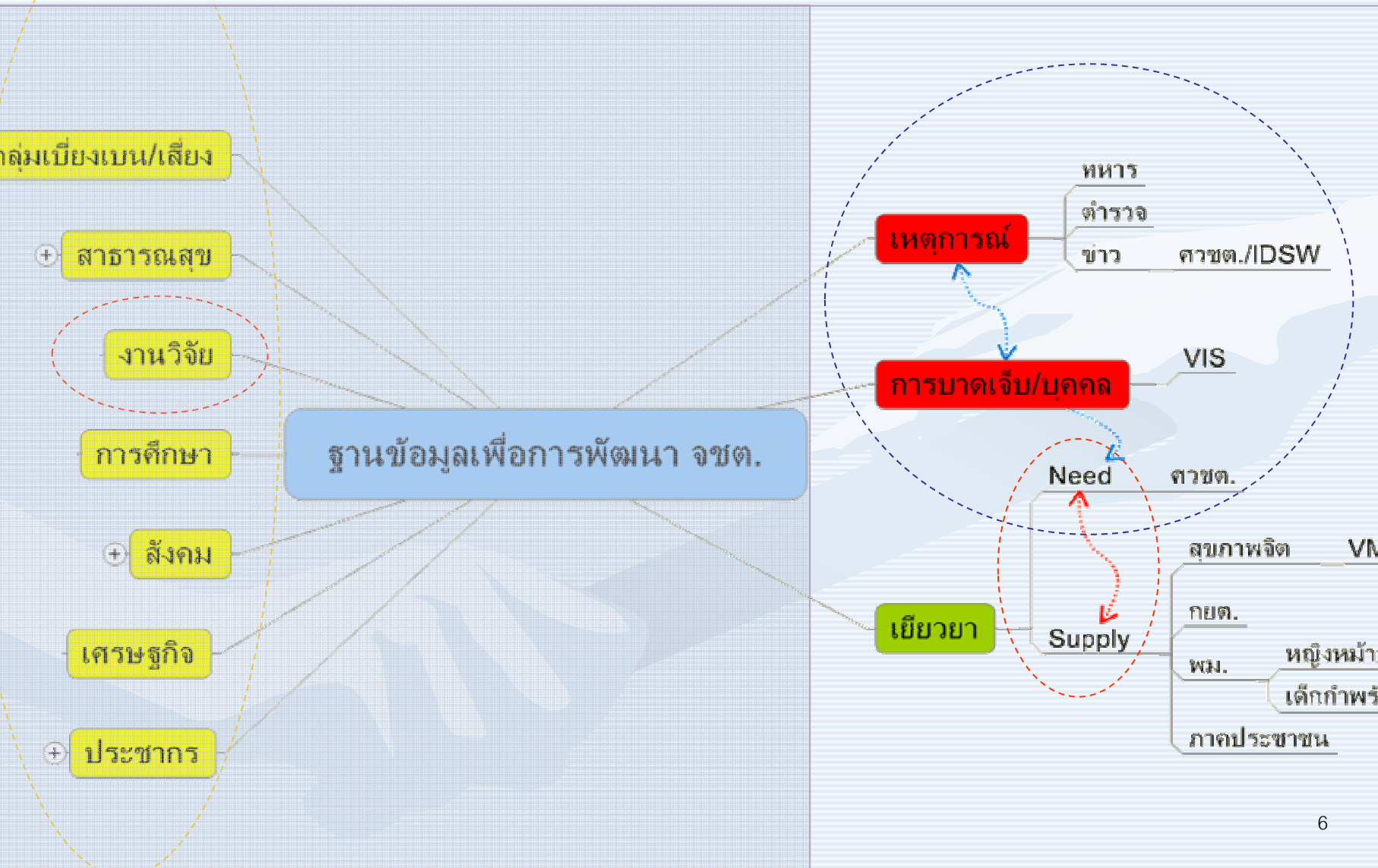
ภารกิจ

- จัดทำฐานข้อมูล
- สานสัมพันธ์หญิงหม้าย
- วิจัย

ฐานข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ เพื่อการติดตามช่วยเหลือเยียวยา

ฐานข้อมูลผู้ได้รับผลกระทบฯ เพื่อการติดตามช่วยเหลือเยียวยา

จำนวนผู้ได้รับผลกระทบ

- มกราคม 2547 – กันยายน 2550 มีผู้ประสบเหตุการณ์ความรุนแรง ทั้งสิ้น 9,138 คน
 - ปลอดภัย 1,644 คน (ร้อยละ 18)
 - บาดเจ็บ 7,494 คน (ร้อยละ 82)
 - เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี 269 คน (ร้อยละ 4)
 - เสียชีวิต 2,623 คน (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 26)
 - เป็นผู้ชาย อายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป 2,080 คน (ร้อยละ 79)
 - มีหญิงหม้าย 691 คน
 - มีเด็กเสียชีวิต 44 คน (อัตราป่วยตาย ร้อยละ 16)
 - มีเด็กที่อยู่ในเหตุการณ์ขณะที่พ่อแม่ถูกทำร้ายแต่เด็กรอดชีวิต 30 คน

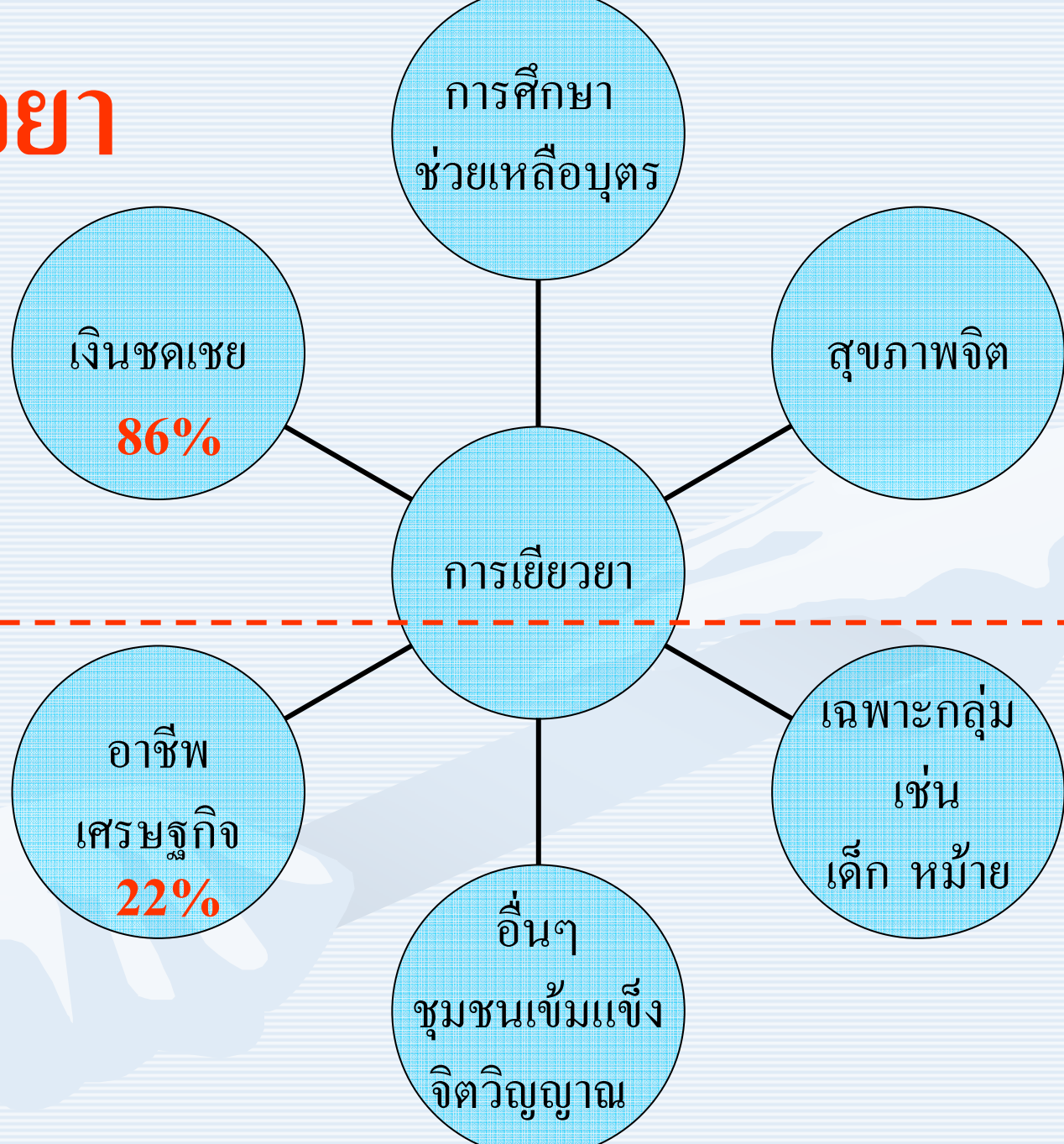
การเยียวยาทั่วถึง ?

- โครงการเยี่ยมเยียนครอบครัวผู้บาดเจ็บสาหัสหรือผู้เสียชีวิต ของศอ.บต. จำนวน 1,284 คน (ก.ค.–ธ.ค. 2550) พบว่า
 - ความครอบคลุม ร้อยละ 89
 - ไม่ได้รับความช่วยเหลือใด ๆ เลย ร้อยละ 5
 - ได้รับเงินช่วยเหลือ ร้อยละ 86
 - สอดคล้องกับความต้องการ ร้อยละ 74
 - ความทันเวลา ร้อยละ 56

การเยียวยา

ทำได้บ้าง

ยังทำได้
น้อยมาก

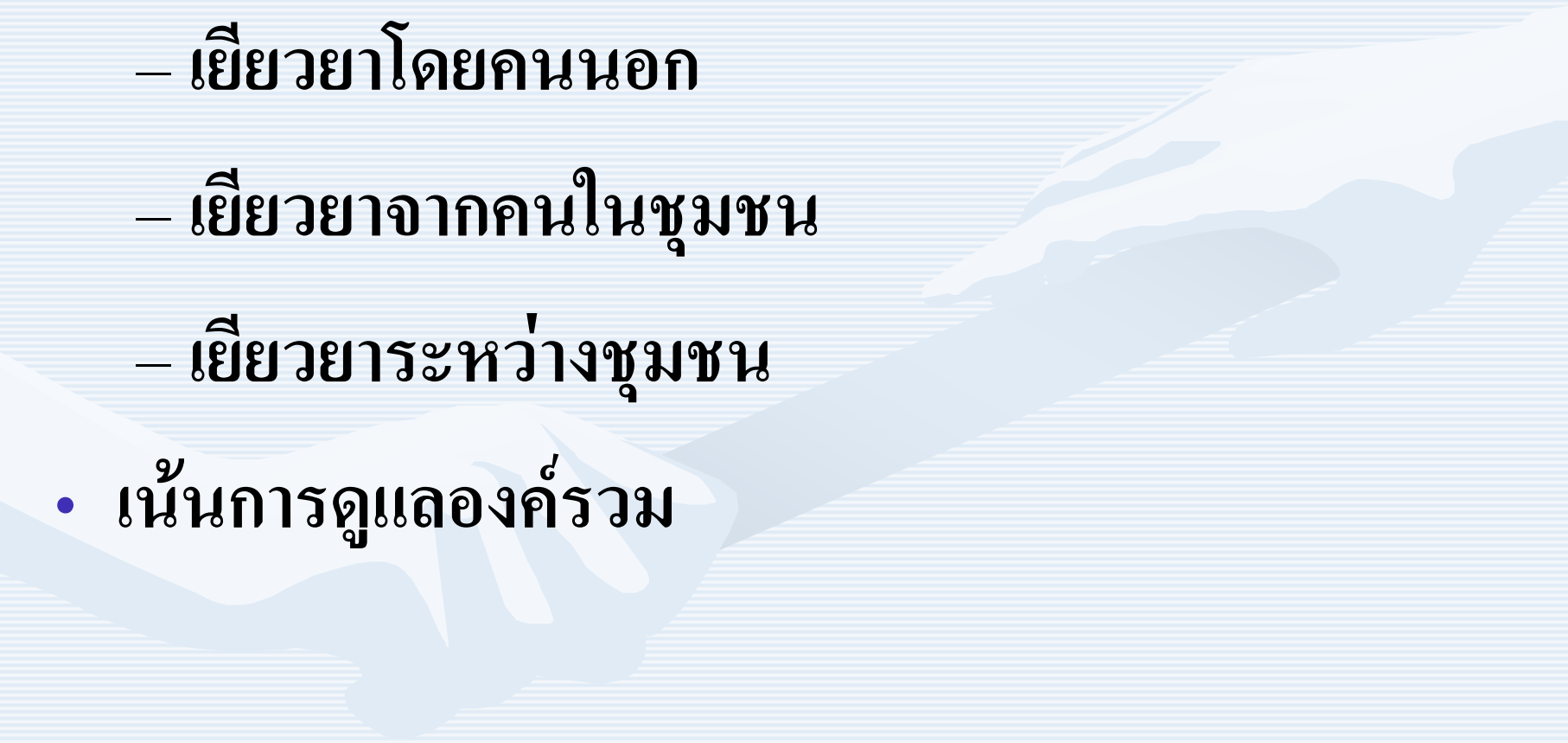

การเยียวยา ภาครัฐารณสุข

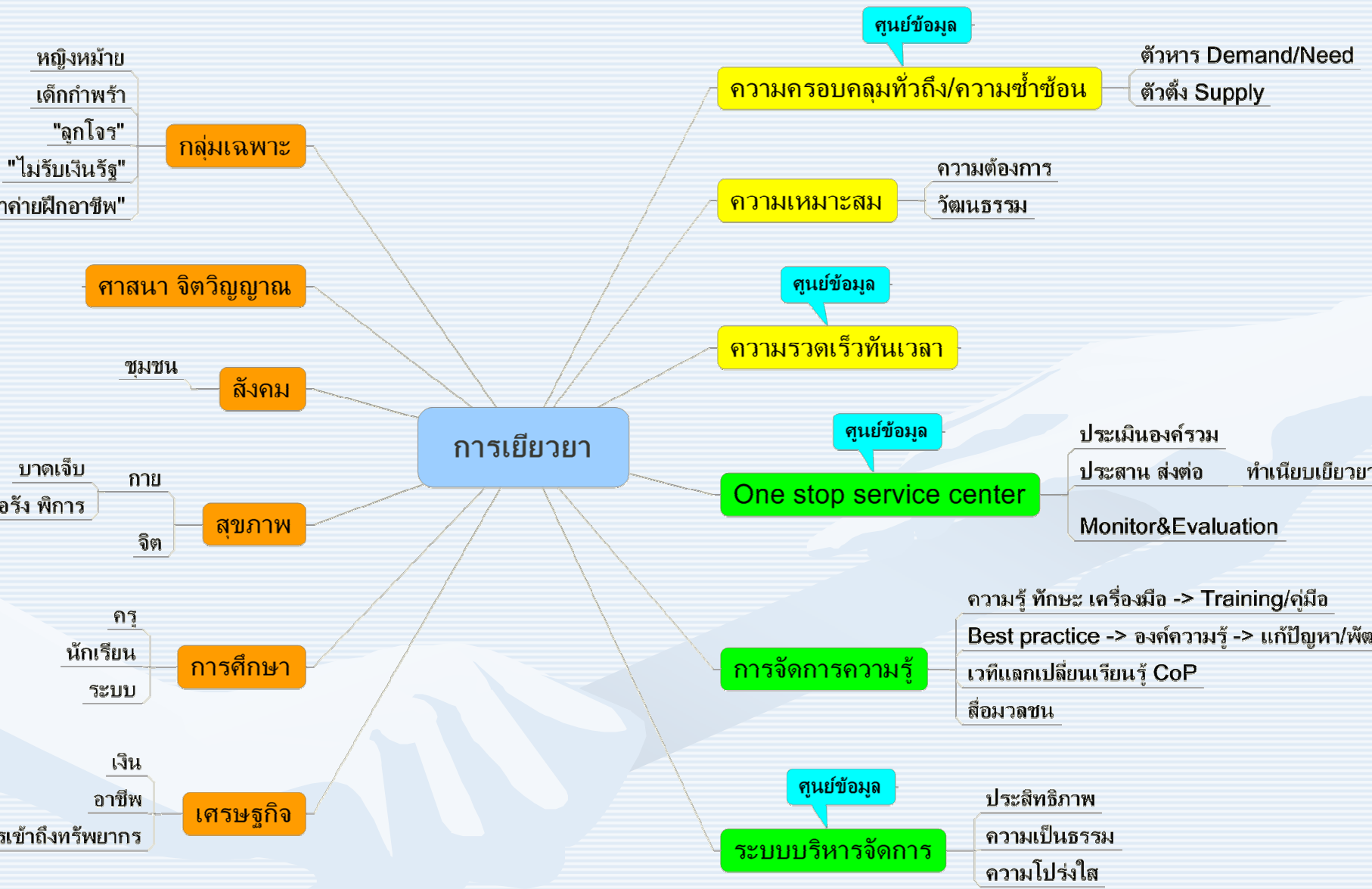
- กรมสุขภาพจิต-สบ.สต.-สสจ.-รพ.
 - มี Mental health Crisis Center-MCC ทุกโรงพยาบาล
มีนักจิตวิทยาชุมชน 2 คน พยาบาลจิตเวช 1 คน
 - มี Violence-related Mental health Surveillance-VMS
 - การเยียวยากลุ่มพิเศษ เด็ก แม่หม้าย
 - การอบรมเพิ่มทักษะการเยียวยาในกลุ่มต่างๆ

การเยียวยา ภาคประชาชน

- > 50 องค์กร หลากหลายรูปแบบ
 - เยียวยาโดยคนนอก
 - เยียวยาจากคนในชุมชน
 - เยียวยาระหว่างชุมชน
- เน้นการดูแลองค์รวม

ข้อเสนอเชิงนโยบาย การैयाวยา

ข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องเฝ้าระวัง

1. จัดตั้งศูนย์ประสานการเฝ้าระวังระดับเขต (MHC15-ศบ.สต.-ศวชต.) ทำหน้าที่
 - ประสานงานเชื่อมต่อกับองค์กรต่างๆ
 - บริหารจัดการการจัดสรรทรัพยากร ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม

ข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องเยียวยา

2. จัดตั้ง One stop service center ด้านการเยียวยาในระดับ
อำเภอ (*MCC* ทุก รพ.) ทำหน้าที่
- ประเมินความต้องการอย่างองค์รวม
 - ประสานงาน ส่งต่อ (ทำเนียบเยียวยา)
 - ระบบการติดตามและประเมินผล (ฐานข้อมูลเพื่อการเยียวยา)

ข้อเสนอเชิงนโยบายเรื่องเยียวยา

3. จัดตั้งเครือข่ายการจัดการความรู้

- แลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ เครื่องมือ -> Training/คู่มือ
- เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ CoP Best practice ถอดบทเรียน -> องค์ความรู้ -> แก้ปัญหา/พัฒนา
- เผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน

โจทย์วิจัย การเยียวยา

โจทย์วิจัย การเยียวยา

1. งานวิจัยด้านระบบการบริหารจัดการการเยียวยา

- ระบบการบริหารจัดการการเยียวยา การจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรมควรจะเป็นอย่างไร
- สภาพปัญหาและการบริหารจัดการด้านการเงินของการช่วยเหลือเยียวยา ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น นายหน้าในการเยียวยา การหักค่าหัวคิวเงินช่วยเหลือ ควรจะเป็นอย่างไร

โจทย์วิจัย การเยียวยา

2. งานวิจัยด้านระบบและกลไกการเยียวยาของรัฐในปัจจุบันและข้อเสนอ สำหรับอนาคต

- ระบบการช่วยเหลืออย่างเป็นองค์รวม ที่อำนวยความสะดวก รวดเร็วทัน
การณ์ และเหมาะสมกับความต้องการของผู้ที่ได้รับผลกระทบควรจะเป็น
อย่างไร
- ศูนย์วิกฤติสุขภาพจิต (Mental Health Crisis Center-MCC) กับการ
พัฒนาความครอบคลุมและประสิทธิภาพของการเยียวยา
- ผลกระทบทั้งด้านบวกและลบจากเงินช่วยเหลือเยียวยาต่อบุคคลและชุมชน
เป็นอย่างไรและควรจะจัดการการช่วยเหลือด้านการเงินอย่างไร
- ปัญหาและผลกระทบจากนโยบายของรัฐที่ส่งผลให้สถานการณ์แย่ง การ
ปิดล้อมจับกุมแบบเหมารวมคนในหมู่บ้านไปเข้าค่ายฝึกอาชีพ เป็นอย่างไร
และควรจะจัดการอย่างไร

โจทย์วิจัย การเยียวยา

3. งานวิจัยด้านองค์ความรู้ วิธีการ และเครื่องมือที่จำเป็นในการเยียวยา

- ผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงในระยะยาวในเด็กที่ประสบเหตุการณ์ หรือได้รับผลกระทบ สูญเสียจากเหตุการณ์
- การช่วยเหลือเยียวยาโดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ เช่น หญิง หมาย เด็กกำพร้า ผู้ที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อรัฐที่เหมาะสมควรจะเป็นอย่างไร
- การช่วยเหลือด้านอาชีพที่เหมาะสมควรจะเป็นอย่างไร
- การช่วยเหลือด้านการศึกษาที่เหมาะสมควรจะเป็นอย่างไร
- การใช้มิติทางจิตวิญญาณและศาสนาในการเยียวยาที่เหมาะสมควรจะเป็นอย่างไร
- การถอดบทเรียนและพัฒนาการเยียวยากันเองภายในชุมชนและระหว่างชุมชน